

I Liceum Ogólnokształcące ŁSSO
im. Aleksandra Fredry
91-045 Łódź, ul. Wrześnieńska 64
tel. 042 651-23-54
NIP 947-13-93-400 REG. 004272020

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE ŁSSO IM. A. FREDRY

program wychowawczy

Motto

*„...Wychowywać to nie znaczy kształcić tylko rozum,
Lecz kształtować harmonijnie całego człowieka,
A więc także jego serce i charakter.
Wychowywać, to znaczy również –
z pokolenia na pokolenie przekazywać wartości,
Które nadają życiu sens i wypełniają je treścią.
Przekazuje się je nie tylko słowami,
lecz przede wszystkim przykładem własnego życia...”*

Phil Bosmans

I. Założenia programu wychowawczego

Przedstawiony program wychowawczy zawiera podstawowe elementy zgodnie z propozycją władz oświatowych. Po przeprowadzeniu badań wśród uczniów, nauczycieli i rodziców poprzez ankiety, rozmowy i obserwacje dokonano diagnozy następujących zagrożeń:

- zachowania agresywne wśród uczniów
- posługiwanie się wulgaryzmami
- negatywny wpływ masmediów
- wczesna inicjacja seksualna młodzieży
- dostarczanie negatywnych wzorców przez dorosłych
- brak autorytetów
- kryzys wartości moralnych, patriotycznych
- bezrobocie, trudna sytuacja ekonomiczna rodzin

W wyniku różnych zachowań młodzieży, ich stanów, potrzeb, trudności w nauce i problemów natury emocjonalnej oraz ich środowiska rodzinnego dokonano nowelizacji programu wychowawczego szkoły. Rada Pedagogiczna podjęła uchwałę dotyczącą wprowadzenia zmian w programie wychowawczym. Program ten jest dokumentem charakterystycznym dla potrzeb naszej szkoły, uwzględnia jej specyfikę, będzie w miarę potrzeb modyfikowany i korygowany.

Działania dydaktyczne i wychowawcze szkoły są spójne, natomiast cele realizowane będą przez nauczycieli, wychowawców i wszystkich pracowników szkoły. Aby proces wychowania w szkole odbywał się właściwie i w sposób zorganizowany uwzględniono takie elementy programu jak:

1. Wizja szkoły
2. Misja szkoły
3. Cele wychowawcze szkoły i sposoby ich realizacji
4. Plan pracy pedagoga szkolnego
5. Zasady współpracy z rodzicami
6. Harmonogram uroczystości szkolnych
7. Model absolwenta
8. Tematyka godzin wychowawczych dla klas I, II, III

1. Wizja szkoły

Program wychowawczy liceum jest strategią wspierania rozwoju osobowego ucznia i otacza go wielostronną opieką. Istnienie programu umożliwi między innymi doskonalenie oddziaływań wychowawczych oraz zintegrowanie nauczycieli wokół problemów wychowania, celów, treści, metod i środków wychowawczych. Celem liceum jest kształtowanie postaw patriotycznych wśród uczniów, wdrożenie ich do samorządności, rozwijania zainteresowania kulturą i sztuką, wspomaganie rozwoju intelektualnego i emocjonalnego, wspieranie w rozwijaniu własnej twórczości, promowanie zdrowego stylu życia oraz przygotowanie do prawidłowego wyboru studiów i przyszłego zawodu.

Program wychowawczy liceum integruje społeczność szkolną: nauczycieli, uczniów i rodziców wokół wspólnie ustalonych zadań wychowawczych. Nasza szkoła wychowuje w systemie wartości opartym na dekalogu. W realizacji zamierzonych celów zadaniem naszej szkoły jest stworzenie środowiska szkolnego przyjaznego uczniowi, z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji. Dzięki temu szkoła będzie miejscem, w którym młodzież czuje się bezpiecznie, chętnie do niej uczęszcza i coraz aktywniej uczestniczy w jej życiu. Uczeń powinien mieć poczucie, że otaczający go ludzie darzą go sympatią, zaufaniem, że może otwarcie mówić o swoich kłopotach i problemach, a w razie potrzeby otrzymać właściwą pomoc i wsparcie.

2. Misja Liceum Ogólnokształcącego

Podstawowymi obszarami, w których dokonuje się proces wychowawczy są dom rodzinny i szkoła. Nasze liceum wspiera rodzinę w procesie wychowania poprzez:

- umożliwianie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów
- przekazywanie ogólnie uznanego systemu wartości i umiejętności hierarchizowania
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego i tradycji
- pomoc w usamodzielnianiu się uczniów oraz w braniu przez nich odpowiedzialności za siebie i innych
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wieku dorastania
- wskazanie uczniom drogi do osiągnięcia zamierzonych celów poprzez rzetelną pracę i odnalezienie własnego miejsca w świecie
- uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych
- przygotowanie do samodzielnego i rozumnego korzystania z różnorodnych źródeł wiedzy
- kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności rozmawiania
- kształtowanie umiejętności twórczego myślenia.

2. Cele i zadania wychowawcze szkoły oraz sposoby ich realizacji

Cele ogólne	Zadania wychowawcze	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozwój społeczno - patriotyczny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych, za środowisko, małą i wielką ojczyznę. 2. Przygotowanie uczniów do prawidłowego kształtowania stosunków międzyludzkich i przestrzegania ogólnie przyjętych w społeczeństwie norm etycznych – moralnych 3. Wychowanie do postawy szacunku i tolerancji. 4. Wychowanie do życia w rodzinie. 5. Uważliwienie i zachęcanie do działań na rzecz ubogich i niepełnosprawnych. 6. Zapobieganie patologii społecznej, podejmowanie działań prewencyjnych. 7. Kształtowanie szacunku i miłości do narodowego dziedzictwa, wartości kultury narodowej, historii, literatury, języka, bohaterów narodowych. 8. Przekazywanie i pielęgnowanie tradycji narodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Działalność Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych. - Lekcje wychowawcze, wos, historii, biologii, geografii. - Nauka języków obcych jako ważnych środków komunikacji społecznej. - Praktykowanie pracy w grupach, mniejszych zespołach na wszystkich lekcjach. - Lekcje wychowania do życia w rodzinie, katecheza - Działalność SK PCK - Realizacja programu profilaktycznego szkoły - Lekcje j.polskiego, historii, geografii, religii, kultury. - Wycieczki- odkrywanie zabytków, poznawanie historii i kultury ojczystej. - Uroczyste obchodzenie świąt i rocznic narodowych. 	Nauczyciele Wychowawcy Katecheci
Rozwój intelektualny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzbogacanie wiedzy szkolnej 2. Uświadomienie wpływu kultury na kształtowanie własnej osobowości 3. Kształtowanie wyobraźni i wrażliwości estetycznej 4. Wyzwalanie i kształtowanie zdolności twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje i zajęcia pozalekcyjne - Wykorzystanie nowoczesnych aktywnych metod oraz dostępnych pomocy naukowych - Udział w olimpiadach I konkursach przedmiotowych, literackich, 	Nauczyciele

		<p>recytatorskich, plastycznych, fotograficznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udział w spektaklach teatralnych, wyjścia do kina. - Wycieczki krajoznawcze i kulturoznawcze. - Udział w programach artystycznych. 	
Rozwój emocjonalno moralny	<ul style="list-style-type: none"> 1. Wychowanie do pracy nad sobą, prawdy i uczciwości, pracy i odpowiedzialności, szacunku dla drugiego człowieka, postawy ofiary i służby. 2. Kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem, organizacji pracy. 3. Rozwijanie umiejętności wyrażania swoich uczuć (postawa asertywna) 4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami w szkole, rodzinie i środowisku. 5. Wychowanie do równowagi emocjonalnej, umiejętności opanowania nastrojów i humorów. 6. Nabywanie umiejętności komunikowania się z innymi. 7. Kształtowanie twórczej postawy wobec życia – eliminowanie patologicznych zachowań. 8. Kształtowanie dojrzałego pojęcia miłości (uczucie, wola, czyn) 9. Utrwalanie zasad savoir – vivre. 10. Stwarzanie poczucia bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konsekwentne egzekwowanie zobowiązań uczniów. - Wdrożenie do systematyczności poprzez systematyczne sprawdzanie prac klasowych i domowych. - Kształtowanie odpowiedzialności przez zlecanie funkcji społecznych w klasie i szkole. - Działania integracyjne – lekcje wychowawcze, wycieczki, rekolekcje, wspólne uczestnictwo w kulturze. - Rozmowy indywidualne, zajęcia w grupach. - Procedury postępowania wobec uczniów sprawiających trudności. 	<p>Nauczyciele</p> <p>Katecheci</p>
Rozwój fizyczny – zdrowotny	<ul style="list-style-type: none"> 1. Troska o zdrowie i rozwój fizyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie aktywności ruchowej 	

	<p>2. Stwarzanie możliwości szlachetnego sportowego współzawodnictwa, wykorzystanie moralnych aspektów sportu.</p> <p>3. Troska o higienę i bezpieczeństwo.</p> <p>4. Przeciwdziałanie współczesnym zagrożeniom.</p>	<p>Z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> * zajęcia sportowe lekcyjne i pozalekcyjne * zawody sportowe i turystyczne * wycieczki i rajdy - Dbanie o higienę osobistą. - Respektowanie zasad dotyczących ubioru i wyglądu zewnętrznego. - Udział w konkursach i akcjach ekologicznych. - Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. - Przekazywanie informacji o chorobach XXI w. - Realizacja wewnątrzszkolnego programu profilaktycznego. - Lekcje wychowawcze wych. do życia w rodzinie, katecheza. - Filmy edukacyjne - Spektakle profilaktyczne. - Program być „Jak żyć z ludźmi” 	<p>Nauczyciele Dyrektor szkoły Katecheci</p>
<p>Edukacja czytelnicza i medialna</p>	<p>1. Zachęcanie uczniów do czytelnictwa poprzez różne formy pracy z tekstem.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności korzystania ze środków audiowizualnych oraz technik informacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje biblioteczne - Prenumerata czasopism młodzieżowych i edukacyjnych - Konkursy recytatorskie - Tworzenie strony internetowej szkoły. - Aktualizacja gazetek szkolnych i wystroju klasopracowni. 	<p>Informatyk Nauczyciele</p>
<p>Preorientacja zawodowa</p>	<p>1. Przygotowanie uczniów do prawidłowego wybrania kierunku studiów i przyszłego zawodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje przedsiębiorczości. - Udostępnianie informatorów 	<p>Dyrektor szkoły Specjaliści</p>

		<p>maturalnych i na wyższe uczelnie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z przedstawicielami szkół wyższych. - Udział w „dniach otwartych” wyższych uczelni. - Spotkania i wywiady z ciekawymi ludźmi. - Współpraca z Rejonowym Biurem Pracy, Centrum Przedsiębiorczości. 	
--	--	--	--

Zasady współpracy z rodzicami

Jednym z głównych zadań szkolnego programu wychowawczego jest rozwijanie dialogu, partnerstwa i współdziałania nauczycieli z rodzicami. Właściwe i pozytywne nawiązanie kontaktu z rodzicami, poznanie się, stworzenie atmosfery zaufania, otwartości i wzajemnej życzliwości ma ogromne znaczenie dla prawidłowego przebiegu procesu wychowania. Dzięki nawiązaniu pozytywnych relacji z rodzicami nauczyciel ma możliwość poznania środowiska rodzinnego ucznia, jego problemów i niepowodzeń, co może w znacznym stopniu wpływać na to, aby pomóc dziecku i rodzinie w trudnych sytuacjach życiowych i korygować różnorodne błędy i braki. Dlatego program przewiduje rozszerzenie współpracy wychowawczej z rodzicami. Założeniem naszego programu jest, aby kontakty z rodzicami nie ograniczały się tylko do oficjalnych zebrań i wywiadówek, które – w większości przypadków – mają charakter informacyjny. Aby rodzice chętnie uczestniczyli w życiu szkoły, należy utwierdzić ich w przekonaniu, iż mają do spełnienia doniosłą rolę w systemie oświaty. Ważne jest, aby mieli możliwość współdecydowania i podejmowania działań w wielu obszarach życia szkoły. Właściwe wychowanie jest możliwe tylko wtedy, gdy istnieje wspólna płaszczyzna wychowawcza, wspólne przekazywanie zasad i wartości oraz wzajemne wspierane się w działaniach wychowawczych.

Aby rozszerzyć współpracę z rodzicami, oraz poprawić i wzbogacić relacje szkoła - rodzina podejmowane będą następujące formy współdziałania:

1. Wymiana informacji

- 1.1. Zaznajamianie rodziców z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno - wychowawczymi szkoły (zebrania ogólne i zebrania klasowe).
- 1.2. Podanie rzetelnej informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, podkreślanie jego mocnych stron i obszarów wymagających korekty, pomocy.
- 1.3. Udzielenie informacji o możliwych działaniach pomocowych w przypadku wystąpienia trudności dydaktyczno - wychowawczych
- 1.4. Opiniowanie pracy szkoły przez rodziców oraz przekazywanie im przez nauczycieli własnych oczekiwań.

2. Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.

- 2.1. Współdziałanie rodziców w tworzeniu i modyfikacji planu wychowawczego szkoły - udział w pracach zespołu wychowawczego.
- 2.2. Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną. Rozwiązywanie problemów uczniów, poradnictwo zawodowe, rozmowy grupowe i indywidualne z wychowawcą, nauczycielami przedmiotów, dyrekcją.
- 2.3. Umożliwienie rodzicom zdobywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów wychowawczych. Organizacja spotkań, prelekcji i warsztatów poświęconych tematyce wychowawczej.
- 2.4. Pozyskiwanie rodziców - fachowców do rozmów z uczniami, nauczycielami i innymi rodzicami.

3. Integracja społeczności szkolnej.

- 3.1. Organizowanie wspólnych imprez szkolnych (wycieczki, spotkania klasowe, zawody sportowe, studniówka, półmetek)
- 3.2. Zapraszanie rodziców na podniosłe uroczystości szkolne, takie jak: Dzień Patrona Szkoły, Święto Edukacji Narodowej, zakończenie roku szkolnego, uroczystość wręczenia dyplomów dojrzałości
- 3.3. Zachęcanie rodziców do pomocy w naprawie i renowacji sprzętu szkolnego.
- 3.4. Udział przedstawicieli rodziców w tworzeniu dokumentów klasy i szkoły.

6. Harmonogram uroczystości szkolnych

- 1– Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
2. – Święto Edukacji Narodowej.
3. – Święto Niepodległości.
4. – Święto Patrona Szkoły.
5. – Święto Konstytucji 3 maja.
6. – Uroczyste pożegnanie absolwentów.

7. Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły to młody człowiek świadomy własnej wyjątkowości i drzemiących w nim możliwości.

1. **Jest świadomy swych korzeni:**
 - ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, wywodzące się z tożsamości regionalnej,
 - na gruncie miłości do małej ojczyzny rozwija tożsamość europejską,
 - szanuje swoich przodków,
 - ma szacunek dla przyrody i świadomość, że jest jej częścią.
2. **Twórczo przekształca rzeczywistość:**
 - jest przedsiębiorczy, podejmuje wyzwania, inicjuje kreatywne przemiany,
 - potrafi kierować swoim rozwojem,
 - dąży do samodoskonalenia,
 - stosuje najnowsze zdobycze rewolucji technologicznej,
 - osiąga cel na drodze uczciwości, prawdy, rzetelnej pracy,
 - rozwija swą wrażliwość na piękno.
3. **Cechuje go tolerancja, odpowiedzialność i otwartość na innych:**
 - posiada umiejętność prowadzenia dialogu,
 - skutecznie komunikuje się z otoczeniem,
 - potrafi negocjować i pracować w zespole,
 - podejmuje decyzje grupowe,
 - twórczo rozwiązuje konflikty,
 - cechuje go duży stopień odpowiedzialności za innych i za siebie,
 - zna swe prawa i obowiązki.
4. **Jest wyposażony we wszechstronną wiedzę o sobie i świecie:**
 - potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje,
 - jest świadomym użytkownikiem kultury,
 - cechuje go dociekliwość poznawcza,
 - zachowuje obiektywizm,
 - zna swe dobre i słabe strony,
 - świadomie kształtuje swój charakter,
 - potrafi rozpoznawać i radzić sobie z emocjami i negatywnymi uczuciami.
5. **Prowadzi zdrowy tryb życia:**
 - jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać,
 - rozumie potrzebę higienicznego trybu życia,
 - zna sposoby radzenia sobie ze stresem.

8. Tematyka godzin wychowawczych w klasach I-III

Klasa I

1. Integracja zespołu klasowego
2. Prawa i obowiązki ucznia
3. Tworzenie zasad pracy z klasą
4. Zawarcie kontraktu klasowego
5. Zasady prawidłowej komunikacji (z uwzględnieniem teleinformacji)
6. Rozpoznawanie i wyrażanie uczuć
7. Alkohol a inne substancje uzależniające
8. Jak być asertywnym? Sztuka odmawiania
9. Jak uczyć się aby się nauczyć? Poznawanie skutecznych sposobów uczenia się
10. Palenie papierosów i jego skutki dla organizmu człowieka
11. Zdrowe i dobre życie
12. Gdzie szukać pomocy?
13. Przeciwdziałanie zachowań agresywnych
14. Dlaczego zachowujemy się agresywnie?
15. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
16. Moje zainteresowania
17. Dokuczanie- problemem grupy
18. Moje relacje z rodzicami
19. Znaczenie miłości w życiu człowieka
20. Poczucie własnej wartości
21. Jak pomagać innym?- zorganizowanie form pomocy koleżeńskiej
22. Poznaję swoje sposoby zachowania – asertywność, uległość, agresja
23. Rozwijanie zasad dobrego zachowania
24. Tradycje uroczystości rodzinnych
25. Jak obchodzimy święta narodowe w swojej miejscowości
26. Historia i tradycja szkoły
27. Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły
28. Jak bezpiecznie spędzać czas wolny?
29. Dlaczego młodzi ludzie sięgają po środki odurzające?
30. W jaki sposób dbać o higienę ciała i umysłu?
31. Jakie książki i czasopisma lubię czytać?
32. Lekcja z ciekawą książką – promocja ulubionej książki
33. Jak umiejętnie korzystać z masmediów?
34. Czy telewizor i komputer zastąpią rodzinne rozmowy?
35. Moje zainteresowania, uzdolnienia i możliwości
36. Poznawanie różnych zawodów
37. Jak widzą mnie inni?
38. AIDS – czy jesteś tolerancyjny?
39. Ja w rodzinie
40. Mówienie Nie! – zachowania asertywne
41. Wzmacnianie poczucia własnej wartości
42. Tradycje uroczystości rodzinnych w moim domu
43. Marzenia – jak je realizować?
44. Jestem przyszłym obywatelem swojego kraju
45. Jak i dlaczego należy dbać o środowisko naturalne

Klasa II

1. Przypomnienie zasad WSO, sporządzenie kontraktu klasowego
2. Jak wyrażamy szacunek wobec osób starszych, rodziców i nauczycieli?
3. Patron szkoły. Czym jest patriotyzm?
4. Jak czcimy pamięć o tych, którzy odeszli?
5. Jak uzyskać dobre wyniki w nauce?
6. Wpływ sztuki na człowieka – jakich wrażeń dostarcza, a jakie przeżycia wzbogaca?
7. Dlaczego należy unikać nudy – poznawanie nowych miejsc spędzania wolnego czasu.
8. Znaczenie rodziny – prawa i obowiązki członków rodziny.
9. Problemy współczesnego człowieka – uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami w szkole, środowisku, rodzinie.
10. Jak umiejętnie wyrazić swoje uczucia?
11. Tolerancja – inny nie znaczy gorszy.
12. Szczęście a miłość.
13. Mity o alkoholu.
14. Narkotyki – NIE!
15. Ja i Internet.
16. Historia i tradycje szkolne.
17. Jak rozwijać swoje zdolności i zainteresowania?
18. Doskonalenie komunikacji interpersonalnej.
19. Asertywność – sztuka odmawiania.
20. Moje poczucie wartości.
21. Ja i moja rodzina.
22. Rola autorytetu w życiu człowieka.
23. Wpływ masmediów na osobowość człowieka.
24. Co to jest złość?
25. Nasze życie uczuciowe.
26. Palenie papierosów i jego skutki dla organizmu człowieka.
27. Etapy podejmowania decyzji.
28. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
29. Co to jest przyjaźń?
30. Miłość a zakochanie.
31. Konflikty w rodzinie.
32. Postawy wobec cierpienia, choroby.
33. Uzależnienie od alkoholu.
34. Umiejętność odpoczynku i świętowania.
35. Rozwijanie twórczości.
36. Rozwijanie empatii i zrozumienia.
37. Zaburzenia w odżywianiu – anoreksja i bulimia.
38. Jaki jestem?
39. Postawy wobec śmierci.
40. Moja postawa wobec AIDS
41. Czym jest praca dla człowieka
42. Prawo – przywilej czy obowiązek
43. Jak zyskać przyjaciół i powodzenie w życiu
44. Człowiek i przyroda – wrogowie, czy przyjaciele
45. Jestem asertywny

Klasa III

1. Oczekiwania i życzenia uczniów
2. Moje więzi ze szkołą jako środowiskiem społecznym.
3. Znaczenie koncentracji w procesie uczenia.
4. Jak radzić sobie ze stresem?
5. Komunikacja werbalna i niewerbalna.
6. Mechanizmy uzależnienia od alkoholu.
7. Mechanizmy uzależnienia od środków odurzających.
8. Ćwiczenia zachowań asertywnych.
9. Rodzina z problemem alkoholowym.
10. Samopoznanie.
11. Kobiecość i męskość.
12. Miłość i odpowiedzialność.
13. Konflikty w rodzinie.
14. Postawy wobec ludzi niepełnosprawnych.
15. Jak wykorzystać czas wolny od nauki?
16. Przeciwdziałanie agresji.
17. Wybór zawodu.
18. Człowiek wobec przyrody.
19. Empatia i pomoc potrzebującym.
20. Czy media są źródłem przemocy?
21. Moje hobby i zainteresowania.
22. Tolerancja i obojętność.
23. Wpływ choroby na rodzinę.
24. Uczucia, emocje, postawa.
25. AIDS- tolerancja.
26. Umiejętność komunikowania się.
27. Przyjaźń czy miłość?
28. Umiejętność rozwiązywania konfliktów.
29. Czy kompleksy utrudniają życie?- psychozabawa.
30. Ja i moje wartości.
31. Zdrowe i dobre życie.
32. Narkotyki i co dalej?
33. Za co czuję się odpowiedzialny?
34. Jak podejmować decyzje?
35. Określenie cech charakteru- mój temperament.
36. Wpływ muzyki na osobowość człowieka.
37. Jak uczyć się szybko, dobrze, i bez wysiłku?
38. Metody aktywnego poszukiwania pracy.
39. Jak pisać ofertę pracy i rozmawiać z pracodawcą?
40. Czasopisma młodzieżowe.
41. Co to jest patriotyzm?
42. Kultura a subkultura
43. Co i dlaczego powinniśmy wiedzieć o sektach?
44. Poznajemy i akceptujemy prawa człowieka
45. Co każdy powinien wiedzieć o Unii
46. Uczę się akceptacji siebie
47. Nauka, zawód, praca